

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinae, 1603

Vita S. Lvdovici, Regis Francorum eximij. Ex ea quæ integra fide extat apud V. P. Laurent. Surium. Migravit è corpore anno Domini 1270. Hic eius nominis fuit nonus: Regum verò Francorum 43. ponitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

ut impio dæmonum cultu, execrabiliq[ue] erro-
re relicto, veram salutem amplectamini, vos
Christo Iesu vnà mecum sanandos, saluandos
q[ue] committatis.

His à Genesio dictis, Diocletianus immo-
do furore accensus, iubet oēs eius ludi socios,
virgis acerrimè cædi, ratus eos Christianam si-
militer religionem amplexatos esse. At illi
eo periculo penè exanimati, Christi nomen
blasphemantes, iniquum esse dixere, sese eius
poenis subdi, qui solus tantum nefas patrasset.
Tum verò Imperator incredibili in Genesium
furore percitus, iubet fustes virgasq[ue] in Ge-
nesium, sanguinem eius, ni horrore prohibere-
tur, bibiturus, cōuertī. Altero verò die, eū Pla-
ciano præfecto, omnibus excarnificadum sup-
plicijs tradidit; qui beatum martyrem in ecu-
leo suspensum vngulis lacerari, lampadibus
aduri, ac tandem in Christi cōfessione inuicta
animi virtute persistentem, capite puniri ius-
sit, Cæsus igitur vir sanctus, è corpōis ergastu-
lo in cælos letabundus migravit.

VITA S. LUDOVICI, REGIS FRAN-
corum eximij. Ex ea quæ integra fide extat apud
V. P. Laurent. Surium. Migravit è corpo-
re anno Domini 1270. Hic eius nomen
fuit nonus: Regum verò Francorum 43. præ-
nitur.

In eculeo sus-
pensus Ge-
nesius lace-
ratur, & vi-
ritur.

Decollatur.

Vide C. Ba-
ron. in Notis
ad Martyr.
Roman.

25. Aug.
Parentes
eius.

BEATVS Ludouicus, Francorū Rex pie-
tissimus, patre Ludouico Christianissimo
natus, anno ætatis suæ plus minùs duode-
cimo, Rhemis, ab Episcopo Sueffionensi, regi
insignitus coronâ & consecratus fuit. Quis
fuit?

functo patre, sub tutela & moderatione matris Blanchæ indolis relictus, & pædago-
 teris moribusque imbuendus traditus, tam
 præclarè in vtrisque præ cæteris omnib. excel-
 luit, ut vitâ ab omni mortiferi peccati cõtagi-
 one purissimam exegisse dicatur. Cuius sancti-
 tati mater eius Blancha congratulans, non ra-
 rø filio dixisse fertur; Equidem malim, charis-
 sime fili, te extinctum, quàm lethali peccato
 obnoxium cernere. Quæ matris verba aded te-
 naciter pij iuuenis menti inhærebant, ut om-
 nes peccandi occasiones cane peius & angue
 vitabundus odisset.

Itaque & literis & moribundus vitæq; inno-
 centia præclarè ornatus, anno seculi illius 1234
 summa matris & procerum totius regni volû-
 tate & gratulatiõe, Margaretam Comitissæ Pro-
 uinciæ filiam, stabili matrimonij foedere sibi
 coniunxit: & regni gubernacula non minori
 populorum vtilitate, quàm prudentia rexit.

Cæterum Arfacidas Assassinatorum senior, diris
 inuidiæ stimulis concitatus, secundo à nuptijs
 celebratis anno, misit in Franciam sceleris sui
 nuncios, qui Regem optimum & pientissimum
 quouis modo internecione delerent. Sed pau-
 lo post animi poenitudine ductus, alios summa
 festinatione destinavit, qui Ludouicum Regem
 admonerent, ut à primis legatis diligenter sibi
 cauere. Itaque priores per idoneos & pruden-
 tes viros examinati, Regi oblatis sunt; qui vnâ
 cum secundis, ingenti omnium admiratione,
 donis & muneribus liberaliter affecti, ad Re-
 gem Arfacidam remissi sunt.

Anno 1243. suscepit ex coniuge filium, cui Lu-
 douic-

Qq 3

Ludouicus
 ab omni pec-
 cato mortali
 immunis
 fuisse puta-
 tur.

Ducit vno-
 rem.

En Regis
 clementiam
 in occisores
 eius.

Ludovicus
& Philippus
ei nascuntur
filij.

Tres Cruces
in aere.

Magna S.
Crux por-
tio Lutetiam
venit.

donici nomen imposuit; & altero deindò ann-
natus est illi Philippus; quo ferè tempore Re-
sanctissimus apud Pontisaram ex morbo de-
cumbens, oppressis corporis sensibus aliquan-
diu mansit: prorsus ut multi eum extinctum pu-
tarent. Sed mox sensibus restitutus, cælesti o-
raculo; ut creditur, admonitus, transmarinæ
militiæ Crucem petijt, accepitque. Anno de-
indè seculi illius 48. cum iussu & auctoritate
summi Pontificis, amplissima sacra militiæ li-
pendia ijs omnib' proponeretur, qui Cruci co-
tra Saracenos militare vellent, in diocesis Co-
loniensis pago, quem vulgò Bedonfrisiū vocāt,
visæ sunt mense Maio, sexta antè Pentecosten
feria, tres in aere Cruces; vna candida Aquilo-
nem versùs, altera eiusdè coloris ad Austrum,
tertia colore medio; in qua effigies Christi, pro
nobis ligno affixi cernebatur. Alio verò tem-
pore in Enchusen Phrysiæ oppido, alia Crucis
forma cæruleo Solem iuxta colore apparuit.
In Traiectesi quoq; diocesi in Doccum, qui lo-
cus S. Bonifacij martyris sanguine cõsecratus
est, Crux visa est in eiusdè martyris festo die.
Hæc autem tam admiranda portenta, cum alias
vrbes atque populos, tum inprimis Colonien-
sis diocesis incolas permouerunt, ut naues tre-
centas rebus omnibus ad bellum instructissi-
mas appararent. Cæterum pius Rex cum Chri-
sti magis gratiæ quàm humanis viribus innite-
retur, anno 1247. magnam Dominicæ Crucis
portionem Constantinopoli accepit; qua egre-
giè confusus, proximò indè anno trāsmarinam
expeditionem suscepit.

Et quidem prospero ventorum flatu, rebusq;
locun-

Secundis, Cyprū, paulò ante ferias B. Matthiæ, *Rex sanctus*
appoluit; vbi hyeme tràfacta, sabbatho post Do- *nanigat in*
mini ascensionē infesta signa Damiatæ intulit. *Syriam.*

Cumq; sublatis ancoris in AEgypti conspectū
naues delatæ essent, cerneretq; Rex in ipso
portu magna Turcarū præsidia, quæ humanis
viribus haud facilè expugnari possent, iussit vt
insequeti luce, præsidio relicto, in terrā descē-
deret. Sed cum hostes ingentem telorū vim in
eo torqueret, Ludouicus Crucis beneficio cō-
fusus (quam nudam apertamq; in cymba suis *En insignem*
perpetuò ostentabat, hortabaturq; vt eius vir- *S. Crucis vir-*
tute constantè pugnam inirent) cunctas suas *tutem.*
copias, nullo prorsus (haud sine miraculo) è
suis desiderato, in terram exposuit; cum inte-
rim, inter Saracenos alios, tres quoq; procures
magno illorum damno ac luctu occumberet.
Eodem successu ac Crucis virtute, profligatis
Saracenorum triremibus, Christianorū trire-
mes fluij ostia occuparunt; quarum primo cō-
spectu, ciuitatis defensores nimio terrore cō-
pleti, per aduersas portas in effusam fugam
conuersi sunt. Ad hūc modum Damiata, quam *Damiata ca-*
alii Heliopolim vocant, diuino miraculo, sinè *pitur à Chri-*
vllò Christianorum sanguine, expugnata fuit *stianis.*
anno Salutis humanæ 1249.

Quam sanè expugnationē, vt alia multa bel-
lorum trophæa, multi haud dubitarunt Claris-
simi Regis fidei, & eximie eius in Deum pieta-
ti ascribere. Erat enim is Rex apud omnes pro-
pter vitæ austeritatē innocentiamq; sanctitatis
opiniōe celebris. Corporis domitor egregius,
sextis quibuslibet ferijs, in ieiunijs & lachry-
mis precibusq; Christi pro nobis in Crucem
acti

*Nota magnā
vitæ auste-
ritatem in
tanto Rege.*

Vritur cilicio.

Humilitas eius.

Multos alios pauperes.

Mira eius benignitas in pauperes.

Is S. Aegidius fuit ex primis so-

sancti memoriam relegebat. Sacro verò Quadragesimali & Adventus tempore, omni penitus non modò piscium, sed & frugum esu sibi interdicto, vitam sanctissimè transigebat. Multo tempore intima veste utebatur cilicina; quàm cum mandato Confessarij propter nimiam corporis exhausti imbecillitatem deponere cogeretur, libens diebus singulis, quadraginta solidos Parisienses clanculùm in pauperes erogabat. Quolibet sabbatho, aliquot pauperum suis ipse manibus in loco secretissimo pedes abluebatur; lotos tergebat, terfos exosculabatur. Crebro etià 120. pauperibus, quibus eius beneficio quotidianam in aula annonam percipiebant, atque certis quibusdam diebus & solennibus vigilijs, ducentis pauperibus ieiunus ipse cibos ministrabat. Præterea semper tres cœlecta ætate inopes mensæ suæ convivos habebat, quibus & de appositis sibi ferculis humanissimè trans mittebat, & eorum vicissim scutellas cibosque (offas præsertim quibus libentissime vesceretur) ad se reportari iubebat. Ex ea verò pauperum consuetudine ac familiaritate, præcipuam animi voluptatem hauriebat: præclare illud Christi secum reputans. Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Nec ijs, tamen beneficijs in pauperes contentus, decrevit ipse summam sanctæ paupertatis formam suscipere, & septennio peregrini instar loca sancta inuisere. Venit igitur Perusium ad S. Aegidium, insignem Francisci sectatorem; pauperis instar peregrini, & ignoti. Sed ianitorè monasterij, Aegidio indicante, peregrinum quendam ipsius expetere colloquium, ille diuinitus de Regis aduen-

aduentu edoctus properè accurrit; pariterque flexibus genibus in mutuos ruunt amplexus, neutro interim vel verbum proferente, ut pote, quòd utrique alterius cor pateret.

Sed ut res ab eo Christi auspicio & virtute gestas prosequamur, non erit abs re animadvertere, nunquàm pijs vel sanctis hominibus exercendæ virtutis & patientiæ materiem deesse. Scilicet Christus milites suos, quos ad ardua virtutum maximarum opera, gratiæ diuinæ præsidio & liberæ voluntatis arbitrio exercet, vel otio torpere, vel rebus nimium secundis efferrè non patitur; ne partem semel de hoste victoriam, virtutesque multo sudore congestas, vitio suo amittant. Itaque Rex sanctus, ut virtus eius & patientia illustrior apparet, paulò post, copijs grassante morbi contagio absumptis, hostium armis vehementer afflicti cœpit, expugnarique; prorsus ut valida impressione facta, ipsum Ludouicum Regem sanctissimum, simulque duos eius fratres Alphonsum & Carolum, fuis fugatisque & multis ferro concisis Christianis, captiuos abducerent. Et quidem potuisset facilè pius Rex fuga elabi, sed suorum ac Christiani maximè sanguinis amantissimus, spontè se vinculis obtulit, ut captiuos Christianos, quorum ingens erat numerus, secum vnà facilius è vinculis eriperet.

Nec eum fefellit expectatio. Nam Sulthanus non multò post, minacibus apud Regem verbis, de paciscendis egit inducijs; quæ decennales hisce ferè conditionibus concessæ sunt; nimirum ut Sulthanus Regem Ludouicum &

Qq 5

capti-

*cijs S. Francis; Vitam
habet Lector
tom. 2. 23.*

Aprilis.

Notet prudens Lector.

S. Rex captus à Saracenis.

captiuos Christianos omnes è suis ditionib
liberos à se dimittat : vt Christiani aliquo
terræ sanctæ loca retineant. Porro Rex Ludo-
uicus, vt missis similiter factis captiuis Sarace-
nis, Damiatam restituat: proque factis in illud
bellum expensis, octo millia Bizantiurū refun-
dat. Hisce conditionibus pace inter eos sanc-
ta, pius Rex pedē nō prius è Sulthani finib^{us} ef-
ferre volebat, quàm captiuos omnes reciperet.
Sed inter ea Sulthanus cum exercitu Dami-
tā profecturus, à quibusdam è suis frustratim
gladijs cōciditur; moxq; grādi numero Sarace-
ni ad Regis Ludouici tentoriū, eum cū reliquis
Christianis eodē furore iugulaturi aduolant.
Sed vt intelligi posset, nihil hominū furorē in-
fidiasq; aduersus eū valere, qui in protectione
Dei celi commoratur, repentē vt in Regis cō-
spectum venēre, mutata scelerata volūate, vt
pactis conuentis stare velit postulant. Nec ab-
nuit Rex; quin ad certum diem Damiatā eis re-
stituta, aureorum summam persoluit; sed ne-
quaquā captiuos suos pari fide ab impijs rece-
pit. Itaque Rex pientissimus, ne res Christiano-
rum & ipsius Christi tāto in discrimine ac de-
speratione relinqueret, maluit maiori etiā cū
capitis sui periculo in Syria hærere, quàm dul-
cem patriam & libertatem gratissimam repe-
tere. Acta sunt hæc anno Christi 1250. Quis ve-
rè hîc non agnoscat stupendū præpotentis Dei
miraculum, gentem illam ferocissimam tanto
Regi parcere? gentem cupidissimam, Regem o-
pulentissimum pro longè minori precio capti-
uitate soluere, quàm nullo negotio obtinere
potuissent?

Rex

*Aemili^{us} ha-
bat octo mil-
lia auxiliorū.*

*Vide verè a-
nimam re-
giū ergà sub-
ditos.*

Rex autem annos admodum quinque, in Syria nequaquam ociosus residens, multos Saracenum ad sanctissima Christi sacra traducere, multos captivos precio redimere, castra & urbes egregie contra perfidos communire, potentia eorum Christianorum corpora, & non pauca à feris belluis lacerata, suis ipse manibus, famulis etiam foetorem horrentibus, sepulture mandare. Quotidiè quoque primo diluculo flexis genibus Dauidicum recitabat Plalterium, & precibus ac lachrymis, optimam regni gubernandi rationem à Domino postulabat. Postquam verò, annis iam quinque omni sanctitatis studio in Syria transactis, matris suae Blanchæ obitum cognovit, Gallias repetijt, ubi summa omnium gratulatione exceptus, ad virtutum suarum cumulum magnas laudes adiecit; Nam ut Christi pauperibus, cæcis, claudis, aliisque debilibus ac seuerioris disciplinæ cultoribus benignè cōsuleret, cœnobia multa Dominicanorum ac Franciscanorum præcipuè, xenodochia, aliaq; ædificia plurima egris & cœlamitosis hominibus opportuna cōdidit. Hoc studium, hic labor sanctissimi Regis erat præcipuus, ut Christi se humilitati charitatiq; conformaret; quæ quàm grata Deo essent, clarissimo miraculo nō erit abs re explicare. Gerdia Comes cum aliquandò cum literis suum Parisios nuncium destinasset, ex eoq; reuerso sciscitaretur, num Regem Franciæ Ludouicum vidisset; & ille, contorto per contemptum collo, subsannando responderet, Vidi miserum illum papillardum Regem, ad scapulas capitium

*Rex sanctus
multos in
Syria ad
Christum
conuertit.*

*Reuertitur
in Gallias.*

*Multa cō-
didit cœnobia
& xenodo-
chia.*

*Ultio diuina
in eius Irru-
sorem.*

tium gestantem; facies eius retrorsum acta, contorta permanfit.

*Sanctarum
reliquiarum
veneratio.*

Sacrarum reliquiarum fuit obseruantiffimus; adeò vt immenso labore & magnis impendijs, sacrosanctam Domini Iesu coronam spinneam, magnam S. Crucis portionem, ferrumq; lanceæ qua Christi latus confossum fuit, à Constantinopolitano Imperatore impetrauerit, ea quo omnia cum multis alijs Sanctorum reliquijs, in Regio sacello, Parisijs elegantiffimè extructo, reposuerit. In regni verò administratione singularem prudentiam & auctoritatem adhibuit; prorsus vt omnes regni proceres sincerè & ex animo (quod rarum esse solet) illum diligerent, & haud mediocriter vererentur. Atque vt causis pauperum, quas formidabat non magnæ illis curæ esse, quam optimè prospiceret, bis hebdomadibus singulis, publico in loco residens, querelis eorum benignas præbebat aures; causasq; cum iustitia, tum misericordia expendens, celeriter expediebat.

1. Matth. II.

*Alteram expeditionem
suscipit in
Syriam.*

Tandem post multorum annorum curricula, quibus se in omni virtute exercuit sanctus Rex, certa ad eum fama, de vastatione & periculis terræ sanctæ allata, instar Matathæ, cum filijs suis mala gentis Christianæ & sanctorum, ferre non sustinens, alteram cum tribus filijs comitibus, Philippo, Ioanne, & Petro, suscepit nauigationem; nec quicquam superiorum temporum vel expensis vel laboribus fractus, regnum Tunetanum, quod magna id in Syriam nauigantibus obijceret impedimenta, expugnandum, censuit. Iamque felici ausu Carthaginis portum, qui haud procul à Tuneto abest, suam

suam in potestatem redegerat, cum ecce mor-
bus, qui illo anno ijs in locis mirè grassabatur,
Christianorum exercitum inuadit, & cū alijs
regni proceribus, è Regis filijs Ioannem tollit;
acundem etiam Regem sanctissimū, vitæ mu-
nere, magno Christianorum luctu, sed maiori
Saracenorum gaudio, spoliat. Quam multis
magnisq; eximiae sanctitatis indicijs è vita mi-
grauerit, gener eius Nauarræ rex, Tusculano
antistiti perscripsit.

*Moritur
Rex sanctus
cum multis
alijs.*

Eius obitu animis vehementer consternati
Christiani, consilia de fuga inire videbantur;
nisi subito Carolus Siciliae Rex, cum instructo
milite superueniens, barbarorum ferociam
repressisset. Qui in bellis strenuus tā arcta eos
obsidione pressit, vt pacem ab eo petere omnes
in eo regno captiuos Christianos liberis di-
mittere, liberam prædicandi Euangelij facul-
tatem concedere atque annuum tributum 40.
millium aureorum persolvere coacti fuerint.
Obijt verò Rex pientissimus, cum in vita tum
post obitum multis clarus miraculis, 25. Augu-
sti; quem Bonifacius Pontifex, eius nominis
octauus, Sanctorum catalogo dignissimum cē-
suit.

MARTYRIUM S. ALEXANDRI, MI- *Vide z.*

litis è legione Thebaorum: Per Adonem Archie- *Tom. Annal.*
piscopum Treuirensis collectum. Coronatus *C. Baron.*
est circa Ann. Christi 297. Sedente Marcellino
Papâ.

APUD urbem Italiae, quæ Bergomū dici- *26. Aug.*
tur, Alexander, sub Maximiano Cæsare,
præclaræ militiæ stipendia faciebat. Qui
cū